klarligt, af hvilke Grunde man reiser en saadan Modstand imod det os her forelagte Lovforslag. Jeg maa tilstaa, at jeg næsten er kommen til den Slutning, at det er meget vanskeligt at skrive en Lov for de Herrer Obeboere om Pligtkjørsel og Pligtarbeide. Det er de mest besynderlige Grunde og de mest besynderlige Anker, som de Herrer fremføre imod nærværende Lovudkast. Den første ærede Taler udmærkede sig især ved en skarp Kritik over det foreliggende Lovudkast; men hvad der mest forundrede mig, var, at der ikke her var givet kommunal Selvstændighed nok. Det er mig umuligt at se, at der i den Henseende kan reises nogen Anke imod den høitærede Indenrigsminister; jeg vil tvertimod takke ham, og jeg vilde ønske, at hans Kolleger i Ministeriet vilde vise en ligesaa prisværdig Iver for den kommunale Selvstændighed i de Love, som de forelægge os, der vilde da ikke blive reist den Modstand imod dem, som der nu reises. Hvis Kultusministeren havde vist en lige saa stor Imødekommen med Hensyn til kommunal Selvstændighed i den Lov, han har forelagt os, havde der ikke fundet den heftige og varme Debat Sted, som vi nu have havt. Dette være sagt til Ros for den høitærede Indenrigsminister, og jeg skal bemærke, at jeg med Undtagelse af nogle ganske enkelte Ændringer i et enkelt Afsnit, som jeg senere skal komme til at omtale, vil kunne modtage Loven hel og holden, som den er. Man kan paa ingen Maade reise Indsigelse imod den fra det Synspunkt, at der ikke gives kommunal Selvstændighed nok. Navnlig imod § 3 har man reist den Indsigelse, at Snekastningsarbeidet kan udføres ved Entreprise, og man har hængt sig i denne Bestemmelse, som om dette var det Absolute; men de Herrer maa ikke glemme, at der staar i 2den Linie: „dog kan vedkommende Sogneraad, hvor Omstændighederne tale derfor, bestemme, at det sker ved Naturalarbeide". Valget er altsaa overladt til Sogneraadet, og jeg forstaar virkelig ikke, hvad de Herrer ville have mere. De maa licitere Arbeidet bort, om de ville det, og de maa lade det udføre ved Naturalarbeide, om de ville det; men er det da saa vanskeligt at faae det udført ved Licitation her paa Øerne, som de ærede Medlemmer sige — jeg veed ikke, hvad der passer bedst — maa Sogneraadene kunne lade det udføre ved Naturalarbeide. Dersom de Herrer ville sige: Begge Dele due ikke, burde de være komne med noget Nyt, men de ere hidtil ikke komne med Noget, som kan konkurrere med, hvad der er fremkommet, og jeg kan ikke se vettere, end at den høitærede Minister har gjort, hvad der kunde gjøres, ved at sige til vedkommende Sogneraad: Passer det ikke at lade Arbeidet udføre ved Licitation, kan man lade det udføre ved Naturalarbeide. Det ærede Medlem, der først havde Ordet, reiste ogsaa Indsigelse imod, at Snefogden skulde have Betaling; men dette er jo ikke sagt, det beror paa Sogneraadet at tage Bestemmelse derom, saaledes at det ligeledes er en frivillig Kommunalsag, og jeg kan ikke forstaa, at der kan reises Indsigelse imod at gaa ind herpaa. Det fjerde Punkt er, at det 20de Aar i § 4 er forandret til det 18de; jeg anser dette for en Forbedring, og det vilde maaske have været heldigt, om man havde valgt det 16de Aar. Det er i alt Fald en bekjendt Sag, at der er mange unge Mennesker i 16 Aars Alderen, som ligesaa godt kunne kaste Sne som de, der ere i 18 Aars Alderen; men jeg indrømmer, at de, der ere 18 Aar, have større Færdighed i at udføre saadant Arbeide. Jeg betragter det som en Fordel ved denne Lov og som dens Diemed, at den skaffer saa mange Mennesker tilstede som muligt, hvad der jo navnlig har Betydning ved stærkt Snefald. Jeg hørte, at den ærede første Taler havde særlig Omhyggelighed for Præsterne og de større Gaardmænd, og jeg maa tilstaa, at det har forundret mig. Skulde en Præst være saa uheldig, for ikke at sige ulykkelig, at være nødt til at tage Skovlen paa Nakken og kaste Sne, haaber jeg, at han har personlig Førlighed til at kunne gjøre det. Jeg kan ikke se noget forunderligt i, at Manden gaar ud og kaster Sne; Herre Gud, lad ham gjøre det, det bryder jeg mig ikke om. Han skal dog vistnok vide at blive fri, og det Samme gjælder om de større Gaardmænd. Har en saadan Mand Lyst til at kaste Sne, saa værsaagod, han er ikke det Mindste bedre end en lille Gaardmand. Overhovedet er det mig umuligt at opfatte de Indsigelser imod Lovforslaget, der ere gjorte af den ærede første Taler, som virkelige Anker imod det. Den næste ærede Taler reiste Indsigelser imod Lovforslaget under Henvisning til Beskatningsvæsenet. Ja, ganske vist støde vi ved denne Slags Love altid paa det uheldige Forhold, at vi ingen Interkommunalbeskatning have — dette vide vi jo Alle — men at lade denne Lov ligge, indtil den ærede Minister forelægger en Lov om den

---

Rettelser.

Sp. 856, L. 21 f. o., „imod" læs: „under".
— 860, L. 29 og 30 f. o., „i hvilke jeg har deltage — og jeg har deltaget i dem" læs: „hvilke jeg ha fulgt med — og jeg har fulgt dem,".
— 864, L. 5 f. o., „men" læs: „og".
— — L. 16 og 17 f. o., „Herredsfogden, Provsten" læs: „Amtmanden, Provsterne".
— — L. 22 og 23 f. o., „naturligvis med Pengebidrag, at oprette Bihaandgjerningsskoler," læs „naturligvis ved Pengebidrag, at støtte Haandgjerningsskoler,".
— 865, L. 3 f. o., „og de" læs: „medens de".
— 866, L. 1 f. o., „til Tilskud" læs: „til større Tilskud".